

A MAGYAR SZERZETESSÉG HANGJA

Interjú Bagyinszki Ágostonnal, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola rektorhelyettesével

Ágoston atyát Pasaréten sokan mint lelkipásztort ismerik, de néhányan azt is tudják, hogy pasaréti tevékenysége mellett a Belvárosban található Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolához is ezer szállal kötődik: mint rektorhelyettes és mint tanszékvezető tanár. Hétköznapijainak ez utóbbi színtereiről kérdeztük őt.

Valóban, miközben ferences papként a szívem-lelkem itt van a pasaréti templomi szolgálatokban, illetve a rendházban, a növendékeink között, jelenleg én vagyok az egyetlen olyan tagja a nevelői közösségnek, akinek főállásban külső munkahelye van. Ez a munkahely az ötös busz vonalán, a Ferenciek teréhez közel található Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola, ahol a rendi növendékeink is tanulnak.

A Sapientia egy magyar férfi és női szerzetesrendek által megálmodott képzési központ, amely ugyanakkor nagy többségében civil hallgatókat képez.

A hozzánk járók – azon túl, hogy jártasságot szereznek a teológiai tudományokban – szeretnének megismerkedni a magyar szerzetesség lelkeségi kincseivel, teológiai műhelyeivel.

Bea: Ágoston atya a kezdetektől a tanári kar tagja. Miért éppen a „Sapientia” nevet kapta a főiskola?

Ágoston: Kicsit szerényebben azt mondhatom, hogy én a második generációs tanári karhoz tartozom. De valóban, egy római ösztöndíjat követően, már 2001-től, tehát az alapítás után egy évvel tagja lettem a tantestületnek. Ferences részről Várnai Jakab atya volt az egyik társalapító, én pedig az ő korábbi tanítványaként kaptam meghívást az intézménybe. Lelkesít, hogy az ezredfordulón a maguk hittudományi főiskoláit egyesítő bencések, piaristák és ferencesek éppen a Sapientia nevet választották. Maga a szó latinul bölcsességet jelent. Itt szerzetesi kontextusban ennek különös jelentősége van, mert a sapientia arra a fajta ismeretre utal, amely nem a scientiához, az elvont ismeretgyűjtéshez kapcsolódik, hanem a megismerésnek egy

egyszerre elméleti és gyakorlati útját valósítja meg. Szeretnénk átélmélni, tapasztalatként is megélni azt, ami a teológia összefüggésében érdekel minket. Ahány szerzetesi karizma, annyiféle hangsúllyal, módszerrel, annyiféle módon közelítjük meg azt a vallási tapasztalatot, amely a katolikus-keresztény hitélet középpontjában van.

Bea: Beszéljünk kicsit arról az épületről és közösségi térről, ahova belép a hallgató vagy az érdeklődő! Milyen építészeti környezet ad otthont az akadémiai közösségnek?

Ágoston: Az épület a Ferenciek teréről megközelítve, közvetlenül a Váci utcai csomópontnál, a Piarista közben található. Akinek ismerős az ELTE régi bölcsészkar épülete, az pontosabban el tudja helyezni az épülettömböt, ami felújított formában, átriumos aulával kiegészülve ad otthont a Sapientiának.

A nemzetközi kapcsolatok révén, sok irányból kapott támogatásoknak köszönhetően, egy belsőépítészeti megújult, korszerű technikával felszerelt intézményről beszélünk.

Angol nyelvterületen az ilyen típusú épületeket, egyetemeket vertikális kampuszként szokták emlegetni: több emeleten, ablakokon keresztül kapcsolódunk az épületnek ahhoz a gyönyörű kialakítású központi, átriumos teréhez, ami nálunk az ünnepi rendezvényeknek a helyszíne. E terek egy része bérelhető, a Sapientián vendégrendezvények is rendszeresen helyet kapnak.

Bea: Melyik az a színtere a főiskola életének, amelyet először mutatna meg a kívülről érkező érdeklődőnek?

Ágoston: Amikor a főiskola közösségét fényképezzük, a számomra legkedvesebb képek sokszor a könyvtárhoz kapcsolódnak, mert a Sapientia szereplői, hallgatók, oktatók és a munkatársak számára egyaránt a könyvtár kínál olyan életteret, információs csomópontot, ahol nyugodtan, a szükséges mértékben visszavonultan szellemi munkát végezhetnek, olvashatnak, írhatnak, töprenghetnek az élet dolgain. A magyar viszonylatban is kiemelkedően jól felszerelt könyvtárunk otthonosan berendezett helyiségei alkalmasak erre a fajta elmélyült, kreatív munkára (teológiakönyvtar.hu). A könyvtár elsődlegesen a saját intézményünk diákjait és oktatóit szolgálja ki, de ugyanakkor egy nyitott, nyilvános könyvtárról van szó, amely természetesen a maga gyűjtési területein szeretettel látja a külsős látogatókat is.

Bea: Röviden hallhatnánk-e arról, hogy a magyar felsőoktatási kínálatban a Sapientia mivel vonhatja magára az érdeklődők figyelmét?

Ágoston: Intézményünk szellemi kínálatát döntően meghatározza az a tény, hogy oktatóink többsége a nagy külföldi katolikus képzési központokban szerzett tapasztalatait hozta haza, gazdagítva ezzel a magyar egyházi gondolkodást. Ezenkívül kiemelkedően sokrétűek a Sapientia egyetemközi kapcsolatai. Intézményünk közös képzéseket indított a magyar felsőoktatás olyan meghatározó szereplőivel, mint például az ELTE, a Corvinus Egyetem, vagy legfrissebben a Szegedi Tudományegyetem, amellyel közösen szeptembertől vallástudományi szakirányú továbbképzést kínálunk fel a budapestieknek.

A hitéleti és lelkipásztori képzések mellett megemlíteném még a család-, gyermek- és ifjúságvédő szakpedagógus szakirányú továbbképzésünket, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó szakirányú továbbképzést. A főiskolánknak van egy nemzetközi visszhangot kiváltott képzése is „keresztény társadalmi elvek a gazdaságban” témakörben (KETEG). Egy másik, immár néhány éves múltra visszatekintő kezdeményezésünk a roma társadalomismeret szakirányú továbbképzés, amely a maga műfajában egyedülálló Magyarországon. Teljes képzési kínálatunkról a honlapunkon keresztül naprakészen tájékozódhatnak az érdeklődők (sapientia.hu).

Bea: Aki közelebről szeretne megismerkedni a Sapientiával, milyen fórumokon teheti ezt meg?

Ágoston: Különböző rétegei vannak a főiskola működésének, a különböző felületek rétegszerűen kapcsolódnak egymáshoz. Az életünk iránt érdek-

lődök meglátogathatnak minket a hétköznapokban, a könyvtárba betérve, a tanulmányi osztálytól információt kérve, vagy a hallgatói önkormányzaton keresztül, a hallgatókkal kapcsolatot keresve. Azután van egy szabadegyetemi előadássorozatunk, ami ebben a félévben is hat alkalmat foglal magában, és a távolabbról érkezőknek mutatja be a főiskola műhelyeinek szellemiségét. Aki még beljebb merészkedik, annak az á la carte látogatható óráinkat említeném, amelyekről honlapunkon vagy akár tőlem személyesen is tájékozódhat a pasaréti érdeklődő. További példaként említhetném a média megjelenéseinket, amelyek a főiskola és a könyvtár Facebook-oldalaitól kezdve, Papp Miklós atya előadásaiig sok mindent magukban foglalnak.

Bea: A katolikus egyházat ma jól érzékelhetően megfiatalítja az a szinodális folyamat, amely 2021 őszén Ferenc pápa hívó szavára kapott új lendületet. Hogyan kapcsolódik be a magyar szerzetesség és a Sapientia ebbe a világméretű kezdeményezésbe?

Ágoston: Éppen a Pasaréti Körkép lapzártájával egy időben, március 19-én kerül sor a következő Sapientia-napra, amely minden tavaszi-őszi félévnek a központi szimpóziumi eseménye. Erre az alkalomra – a magyar szerzetesség emblemikus képviselői mellett – egy római vendégelőadót is hívtunk, a Ferenc pápa közvetlen munkatársai között ismert Nathalie Becquart XMCJ nővért, aki Magyarországon segítségünkre lehet a világegyházban zajló folyamatok tágabb horizontjának megtalálásában. Ez a konferencia a Sapientian nem „ömagában” áll: a főiskola közösségének egész féléves, a szinodalitás ránk vonatkozó lehetőségeit feltáró műhelymunkájába illeszkedik. A „szinodalitás” kifejezés tűnhet egy túlhasznált szlogennek, vagy egy nehezen érthető idegen szónak, de valójában egész egyszerűen azt jelenti, hogy szeretném meghallani a másik mondani-valóját, és a saját öntörvényű világból kilépve, szeretnék a közösséggel együtt gondolkodva haladni. Mint ahogy egy zarándok teszi: jó lélekkel, odafigyelve a körülötte zarándoklókra. Nagyon érde-

kes, hogy a Jóisten elsődlegesen közösségként szólít meg minket. Isten ígéje közösséget hív életre ott, ahol azt befogadják. Az egyház mint közösség jelöli ki az utat a keresztény ember számára. Az egyház szinodális természete azt jelenti, hogy komolyan veszem az alapvetést: én az egyházzal együtt haladva tudok elmélyülni a hitéletben. Amikor Ferenc pápa kezdeményezésére az idei évben különösen is odafigyelünk az egyház működésének erre az együtt haladó dimenziójára, akkor a szerzetesek megpróbálják a saját tapasztalataikat összegezni a közösségvezetéssel, a közösségi élet előtérbe helyezésével kapcsolatban.

Bea: Végezetül, mi lenne a Sapientia három legfontosabb jellemzője, amelyet az olvasókkal megosztana?

Ágoston: Nehéz egy ilyen kérdésre válaszolni, mert a mindennapokban annyiféle módon asszociál az ember. Számomra a Sapientia elsősorban a hitelesség műhelye, különösképpen is úgy, ahogy a gondolkodás útján keressük a katolikus-keresztény hitelességnek az útjait. Másodszor, ez az intézmény a karizmák találkozásának, az együtt gondolkodásnak, a közösségi cselekvésnek a tere, ahol a magyarországi szerzetesrendek képviselői és a laikus hívek megismerik egymást, és ilyen módon formálják a közös jövőjüket a magyar egyház egészével együtt haladva. És harmadszor, nagyon fontos számomra a családiasság a Sapientia életében. Izgalmas, hogy az egyén intuícióin túl Isten milyen módon bízta rá a maga gondolatait, a maga indításait egy közösségre. Ha ennek a közösségnek a hangjára figyelünk, akkor közelebb juthatunk Isten Igéjéhez, mintha ki-ki csak a saját lelke mélyén, a szíve rejtekében tapogatózva keresné az utat. Ha nem állna rendelkezésre a Sapientia, bizony ma is meg kellene alapítani!

Bea: Köszönjük szépen a beszélgetést!

Ágoston: Én is köszönöm a jó kérdéseket, az érdeklődést!

A személyi jövedelemadó-bevallásban a kétszer 1% odaítélése sok jó kezdeményezést segíthet még a „nullás” rendelkezés esetében is, ezért az adóbevallásban kérjük, az első egy százaléknál mindenki a Magyar Katolikus Egyházat jelölje meg – technikai szám: 0011. A második 1%-nál a Pasaréti Ferences Alapítványt javasoljuk (adószám: 18096026-2-41), amellyel a Pasaréti Közösségi Ház üzemelést segítitek, vagy a Pasaréti Ferences Egyházzenei Alapítványt (adószám: 18078226-1-41), amellyel egyházzenei életünket támogatjátok.